

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Факультет іноземних мов

Кафедра французької філології

Силабус навчальної дисципліни

ПОСЛІДОВНИЙ ПЕРЕКЛАД

Освітня програма «Французька мова і література, англійська мова»
Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти

Спеціальність 035 Філологія

Спеціалізація 035.055 Романські мови та літератури (переклад включно),
перша - французька

Галузь знань 03 Гуманітарні науки

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від 29 серпня 2023 р.

м. Івано-Франківськ – 2023

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Послідовний переклад
Викладач (-і)	Ковбанюк Мар'яна Іванівна
Контактний телефон викладача	0961857810
E-mail викладача	mariana.kovbaniuk@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	практичні заняття
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/
Консультації	згідно з розкладом консультацій
2. Анотація до навчальної дисципліни	
<p>Дисципліна «Послідовний переклад» викладається на третьому році навчання для студентів 1-го (бакалаврського) рівня спеціальності 035.055 Романські мови та літератури (переклад включно), перша – французька. Програма курсу передбачає ознайомлення з теоретичними та лінгводидактичними засадами послідовного перекладу, розвиток перекладацької компетенції, формування достатнього рівня знань, умінь та навичок послідовного перекладу. Організаційні форми навчання представлено практичними заняттями та самостійною роботою студентів, які спрямовані на необхідність адекватної та швидкої передачі інформації іншомовній аудиторії. Тематика дисципліни ґрунтується на реаліях міжкультурної комунікації, охоплює застосування сучасних засобів та методів послідовного перекладу. Практичні заняття передбачають здійснення перекладацької діяльності в умовах особливих та підвищених вимог до рівня професійності перекладача. Курс базується на використанні автентичних аудіо та відеоматеріалів.</p>	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	
<p>Мета: формування у студентів фахової перекладацької та професійно-орієнтованої міжкультурної комунікативної компетенції, підґрунтям яких є сформовані протягом попередніх років навчання україномовна та іншомовна (французька як перша іноземна мова) комунікативні компетенції; впровадити застосування різних комунікаційних моделей послідовного перекладу відповідно до принципів та методології перекладу; сприяти розумінню важливості адекватності передачі, адаптації та локалізації інформації згідно з ментальними, соціокультурними та правовими нормами цільової аудиторії; покращити якість перекладу матеріалів з урахуванням лексичних, граматичних, синтаксичних, прагматичних, жанрово-стилістичних та ін. особливостей.</p> <p>Цілі. Формування у студентів початкової теоретичної бази основ послідовного перекладу, загальних уявлень про особливості застосування теоретичних знань у практиці послідовного перекладу; розвиток творчого мислення, практичних умінь та навичок перекладу при виконанні практичних завдань у спеціальних навчальних ситуаціях, які вимагають професійної компетенції перекладача; ознайомлення з відомими зразками мовленнєвої поведінки під час послідовного перекладу; навчити долати психологічні та екстралінгвістичні проблеми й труднощі, пов'язані з практикою послідовного перекладу.</p>	
4. Програмні компетентності	
<p>Загальні компетентності:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі послідовного перекладу; 2) здатність бути критичним, самокритичним і відповідальним за вироблення та ухвалення рішень у непередбачуваних контекстах; 3) уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми; здатність працювати в команді та автономно; 4) здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел; <p>Фахові компетентності:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань; 2) здатність до збирання й аналізу, систематизації та інтерпретації перекладу текстів французькою та українською мовами; 3) володіння системою сучасних лінгвокультурологічних знань, переважно про специфіку мовної картини світу і відповідних особливостей мовної поведінки носіїв французької та української мов; 	

4) знання способів та стратегій, які досягаються оптимальною реалізацією інтенцій мовця щодо досягнення ним конкретної мети послідовного перекладу.			
5. Програмні результати навчання			
1) ефективно використовувати інформаційні та комунікаційні технології для вирішення складних задач і проблем послідовного перекладу;			
2) планувати, організовувати, здійснювати і презентувати прикладне дослідження з перекладу; застосовувати теоретичні знання у практичних ситуаціях;			
3) вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань;			
4) аналізувати й порівнювати способи прагматичної адаптації тексту-оригіналу (першоджерела) в іншомовному локальному середовищі;			
5) легко й швидко орієнтуватися у використанні видів та типів послідовного перекладу в умовах нестандартних мовних структур, жанрово-стилістичних особливостей, безеквівалентної лексики та ін. для розв'язання професійних завдань;			
6) сприймати на слух вербальні повідомлення різного обсягу; трансформувати візуальні символи міжкультурного значення у вербальні, використовуючи мову оригіналу і перекладу;			
7) послуговуватися соціальними та морально-етичними нормами, основними лексико-граматичними особливостями стилю мовлення та засобами їх відтворення у перекладі; чітко передавати основні ідеї та важливі деталі вихідного повідомлення; розподіляти та об'єднувати висловлювання при перекладі; застосовувати перекладацькі трансформації при перекладі мовних кліше, стійких зворотів, оцінної лексики, порівнянь, власних назв, фразеологічних одиниць та ін.;			
8) опанувати особливості швидкого темпу послідовного перекладу, звертаючи увагу на дикцію перекладача; користуватися автоматичними словниками, інтернет-ресурсами, комп'ютерними перекладацькими програмами та редагувати перекладені тексти.			
6. Організація навчання			
Обсяг навчальної дисципліни			
Вид заняття		Загальна кількість годин	
лекції		-	
практичні		30	
самостійна робота		60	
Ознаки навчальної дисципліни			
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Обов'язкова / вибіркова
5	035 Філологія	3	В
Тематика навчальної дисципліни			
Тема		кількість год.	
		практичні заняття	сам. роб.
Тема 1. Переклад як вид міжмовної комунікації. Типи усного повідомлення. Кодекс етики перекладача. Міжнародні організації та асоціації перекладачів.		2	6
Тема 2. Поняття та типи контексту повідомлення. Усний послідовний переклад: текст, контекст, дискурс. Тематично-рематичне членування усного повідомлення. Методика застосування та основні принципи універсального перекладацького скоропису (УПС) в усному послідовному перекладі. Спеціальні символи, аббревіатури, акроніми та скорочення. Тренування скоропису.		6	12
Тема 3. Типові моделі-зразки застосування послідовного перекладу. Семантичні аспекти усного послідовного перекладу. Семантична надмірність. Закріплення лексичних та перекладацьких шаблонів. Сприйняття на слух, тренування пам'яті. Робота з незнайомим текстом – виокремлення термінів, вичленування необхідної інформації, усне викладення.		6	12
Тема 4. Методи відтворення семантики усного повідомлення. Роль адекватного відтворення змісту першоджерела.		4	12

Тема 5. Лексико-граматичні аспекти усного перекладу. Особливості-лексико-граматичних трансформацій. Переклад ключових слів, галузевих термінів, власних назв, безеквівалентів, прислів'їв, фраз-кліше, фразеологічних одиниць та ін.		8	8
Тема 6. Типи лакун (пропусків) у франкомовному дискурсі. Участь перекладача у заповненні лакун усного дискурсу. Фонологічні, лексико-семантичні та граматичні лакуни		4	10
ЗАГ.:		30	60
7. Система оцінювання навчальної дисципліни			
Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	Система оцінювання курсу відбувається згідно з регламентованими в університеті критеріями оцінювання навчальних досягнень студентів. По закінченні курсу студенти отримують залік на підставі (1) оцінок, отриманих на практичних заняттях, а також оцінок за (2) підсумкову контрольну роботу та (3) індивідуальне практичне завдання. Максимальна кількість балів, яку студент/студентка може отримати за результатами відвідування практичних занять, становить 60 балів, що розраховується на основі двох оцінок (за усну відповідь та тест), отриманих на кожному практичному занятті. За підсумкову контрольну роботу (тест) студент/студентка може отримати максимум 20 балів. Індивідуальне практичне завдання (створення уроку з використанням обраного онлайн-ресурсу) оцінюється у 20 балів. Максимальна оцінка за залік – 100 балів.		
Вимоги до письмових робіт	Поточні контрольні роботи проводяться на кожному практичному занятті у вигляді тестів з десяти питань. Питома вага кожного запитання – 0,5 бали. Максимальна оцінка за тест – 5 балів. Підсумкова контрольна робота (тест) базується на матеріалі, який був розглянутий на практичних заняттях. Вона проводиться на останньому практичному занятті у вигляді тесту на 20 запитань, кожне з яких оцінюється в 1 бал. Максимальна оцінка за тест – 20 балів.		
Практичні заняття	Практичні заняття передбачають роботу з практичним матеріалом, перевірку рівня його засвоєння та проведення поточних контрольних робіт.		
Підсумковий контроль	Форма контролю (залік); Форма здачі (комбінована).		
8. Політика навчальної дисципліни			
Студент повинен добросовісно готуватися до усіх видів поточного та підсумкового контролю, дотримуватися правил академічної доброчесності. <u>Академічна доброчесність:</u> Списування та плагіат, а також користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час опитування, виконання письмового завдання чи тестування є недопустимими та призводять до незарахування результатів чи нескладання тестування відповідно до Положення про запобігання академічному плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі здобувачів освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника . <u>Відвідування занять:</u> При виставленні рейтингового підсумкового балу обов'язково враховується присутність студента на заняттях (у тому числі на лекційних), пропуски та спізнення без поважної причини, що передбачено Положенням про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника . Студенти мають можливість відпрацювати заняття, які було пропущено з поважних причин, а також отримати роз'яснення питань, з якими виникли труднощі у процесі підготовки до семінарських занять і письмових робіт, на консультаціях викладача щосереди о 15.00. <u>Навчання за індивідуальним графіком:</u>			

Студенти, котрі навчаються за індивідуальним графіком, опрацьовують частину теоретичного матеріалу самостійно з обов'язковим проходженням усіх тестувань в системі дистанційного навчання d-learn.pnu.edu.ua та виконанням усіх завдань відповідно до індивідуального графіку навчання, складеного та погодженого з викладачем на початку семестру. Умови навчання за індивідуальним графіком регламентуються [Положенням про порядок навчання здобувачів вищої освіти за індивідуальним графіком у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника](#).

Неформальна освіта:

Порядок перезарахування результатів неформальної освіти в межах курсу (наприклад, результати проходження курсів з лінгвістики на платформах Coursera, Udemu, наявність сертифікатів, котрі підтверджують проходження відповідних професійних курсів / тренінгів, тощо) регламентується [Положенням про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти, в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника](#).

Повторне вивчення дисципліни:

Студент, який не набрав 50 балів за відомістю №3, направляється на проходження курсу вдруге відповідно до [Положення про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін \(кредитів ECTS\) в умовах ECTS](#) або відраховується з навчального закладу. Наприкінці курсу студенти мають можливість надати відгуки та пропозиції щодо якості викладання дисципліни на сайті <https://d-learn.pnu.edu.ua>.

9. Рекомендована література

Базова:

1. Будас Ю. О. Les français des affaires. Ділова французька мова. Вінниця, 2017. 123 с.
2. Кириленко К.І., Сухаревська В.І. Теорія і практика перекладу (французька мова). Вінниця, 2003. 148 с.
3. Колечко О. Д., Крилова В. Г. Ділова французька мова. Київ, 1999. 359 с.
4. Максименко О. В. Усний переклад: теорія, вправи, тексти (французька мова). Вінниця, 2008. 168 с.
5. Рабош Г. М. Теорія і практика перекладу: французька мова. Київ, 2018. 248 с.
6. Чередниченко О. І., Коваль Я. Г. Теорія та практика перекладу. Французька мова. Київ, 1995. 320 с.
7. Règles de pratique professionnelle en traduction. URL: https://ottiaq.org/app/uploads/2019/07/regles_pratiques_traduction_2014-1.pdf
8. Services de traduction pour documents d'affaires. URL : <https://www.technitrad.com/fr/services-de-traduction-documents-affaires/>

Допоміжна:

1. Нямцу А. Є. Основи перекладознавства. Чернівці, 2008. 312 с.
2. Пономаренко О. Д. Сучасна українська мова. Київ, 2001.
3. Терехова С. І. Основи перекладознавства. Київ, 2014. 248 с.
4. Soignet M. Le français juridique. Droit. Administration. Affaires. Paris, 2005. 128 p.

Викладач:
доцент кафедри французької філології Мар'яна КОВБАНЮК